

SANTA BÀRBARA

full parroquial

Vilafranca de Bonany

Dip.Leg. PM 26-1980, núm.6 9-XI-1980

Un altre imperialisme

Durant la dècada dels seixanta vàrem esser espectadors de la descolonització de la major part del continent africà. Les potències europees firmaren uns papers amb els quals donaven "llibertat" a les seves anteriors colònies.

Ara, tot el món, tant la part oriental com l'occidental, estam ofegats per una altra classe d'imperialisme. Es la submissió de nacions -jo li don també la paraula "por"- cap a les grans potències. Aquestes s'amaguen dins una careta rossa, espargint discursos hipòcrites per tot el món, diguent-nos que ens volen ajudar a millorar les tècniques de cultius, industrials, etc... Davall tot això podem veure clarament un negoci molt brut..., perquè darrera aquestes boniques paraules hi trobam tota una muntanya de brutor i dolor. Aquests "amics" de les nacions menys desenvolupades, ens ofereixen la seva amistat a canvi de les nostres muntanyes i demés llocs estratègics; així ells podran sembrar els nostres camps de material bèl·lic, provar els sofisticats instruments nuclears sens embrutar la seva pròpia terra, tudant la nostra.

Els nostres dirigents polítics pareix que ens volen capficar encara més dins tot aquest embullim volguent-nos fer entrar dins l'O.T.A.N. Això suposaria una dependència política molt més forta cap a Estats Units i, per tant, també estariem més vinculats econòmicament a ella. El que suposa també acceptar el seu sistema capitalista i asquerosament classista que segons el meu parèixer no és dels millors.

Catalina Maria

L'ESPORT

Ha estat notícia al nostre poble la cessió del Camp de Futbol per part de l'Ajuntament com representant legal i exclusiu del poble, seguint l'exemple del que a altres pobles de l'Illa darrerament s'ha fet al respecte.

Crec que no podem quedar impassibles davant el fet, i més encara, considerar que tots i cada un de nosaltres ens hem de demanar damunt la importància i la transcendència tant esportiva com social que tal cessió pot tenir.

Es precisament damunt aquest extrem indicat cap on pretenc encaminar les meves reflexions i punts de vista, que segurament serviran a alguns per formar o reforçar criteris respecte a la importància de l'esport a les localitats.

Quan parlem d'esport, indiscutiblement, ho hem de fer parlant dels exercicis físics i fer una classificació dels mateixos. En podem veure uns quants: d'entrenament (perfecció de forma i major rendiment de l'individu); de competició (vèncer l'adversari mitjançant un major rendiment); d'exhibició espectacular (augmenten els motius d'expressió de valors humans, dels qui els té). Una vegada vista aquesta classificació i haver parlat de l'exercici físic arribem a la conclusió de que l'exercici físic és més que un moviment regulat de membres, habilitat, potència, rendiment, victòria; és endemés curolla i expressió si posem al subjecte en condicions de salut física i mental, per donar-li ocasions oportunes de formar i exterioritzar la seva personalitat psíquica, moral, espiritual, religiosa, per individualitzar i socialitzar.

L'esport és qualque cosa més que un exercici d'educació física. És una manera particularment rica de vitalitat física, psíquica, espiritual i de fins complexes: afirmació, exhibició, prova, agonisme. La difusió de l'esport és un fenomen característic de la nostra civilització actual: tant com estat d'ànim com de distracció, tant com a professionalisme.

La pràctica de qualque esport útil per a qualsevol educació, ja per la seva contríbució a l'enfortiment físic, a la salut mental, a la voluntat; ja com ocupació del temps lliure, com a prova de si mateix a l'acció, com enconstrada social, com de forma de socialitat, com alleujament de l'agressivitat.

Dins els esports més complets hi podem destacar: natació, alpinisme, tenis, baloncest, balon-volea, atletisme, lluita, esgrima, esquí, vist des de el punt de vista físic, psíquic i social. El futbol i el ciclisme son menys complets encara que sobresurtin des de el punt de vista de lo espectacular i competitiu. Agafen especial interés aquells esports que requereixen agilitat, habilitat, intelligença i domini del mitjà de part del subjecte, com puguin esser: carreres de cavalls, motociclisme, automovilisme, ... La pràctica d'esports de defensa, arts marcial, són molt complets quan s'assimila la seva autèntica filosofia. La caça i la pesca són vàlids quan són raonables en les maneres i l'apassionament. La pràctica de l'esport predilacte serà positiva si existeix proporció entre: esforç i cansament sense perjudicar la salut i el treball; perill sense degenerar en risc excessiu.

Devem doncs, veure l'esport i practicar-lo, com a font de desenvolupament físic i de salut, com expressions de sentiments rectes (esportius), d'intel·ligència i voluntat, com a condicions favorables d'equilibri i salut moral, com escola de disciplina i ordre, com a font d'optimisme i jovialitat, factors d'enconstrada, de maduració pràctica de la vida i virtut social.

Podrem veure l'esport d'aquesta manera quan els honests es facin promotors, organitzadors, dirigents de camps, d'estadis, de companyies, de grups, de concursos i competicions. D'aquesta manera podran promoure i exigir conductes educades i educatives.

Si entre tots feim realitat aquest projecte de poli-esportiu, podrem practicar esports i disfrutar de les avantatges que reporta.

LLorenç Sansó

SANTA BÀRBARA

- Novembre-29 DISSABTE: A les nou del vespre, Teatre al Saló Parroquial
- "Els Calçons de Mestre Lluç" pel Grup
Sa Paparra de Vilafranca.
- Pel·lícules sobre les festes de la Bea
ta per l'Associació Cinematogràfica de
vilafranquers.
- Desembre-1 DILLUNS: A les nou del vespre cinema al Saló Parroquial
- Projectacions a càrrec d'en Jesús Jura-
do, membre del G.O.B.
- Desembre-2 DIMARTS: A les 8'30 del vespre, conferència a l'Escola Parroquial
- Història de Mallorca: "Lluites a mit-
jan segle XV entre la Ciutat i les Vi-
les". Historiador: Pere Xamena Fiol.
Organitzat per l'Escola de Mallorca.
- Desembre-3 DIMECRES: A les 8'30 del vespre, conferència a l'escola Parroquial
"Un poble ens
explica la seva fe". Conferenciant:
Teodor Suau i Puig.
- Desembre-4 DIJOUS: A les 12 del matí, missa i després obsequi pels vells
- Exposició de Ceràmica per Danita Huguet
- A les 3, "Ginkama" per joves i vells
- A les 7'30 de la nit, missa solemne.
Acte seguit inauguració dels jardins
de l'Església; bunyolada i ball de bot
- Desembre-5 DIVENDRES: A les 8'30, conferència a l'Escola Parroquial
- "L'Autonomia" per Llorenç Capellà
- Desembre-6 DISSABTE: Passa carrers de tambors i cornetes.
- A les 8'30 del vespre: foguerons i rodellies
amb torrada de botifarrons i sobrassada per
tothom.

TOT ANIRA DE FRANC

CINC DUROS

Seixanta mil pessetes, generositat
d'un poble de 2.400 habitants. Vint-i-cinc
pessetes per cap. El que fan pagar d'un
cafè. Un tranquil·litzant de consciència?
Demà em compraré un vestit perquè el que
tenc ja és passat de moda: 10.000 ptes.;
per l'hivern necessitaré un abric: 8.000
ptes.; i unes botes amb tacó alt i tanca-
dor fins el genoll, que siguin peludes
per dins: 3.000 ptes.; i una botella de
colònia per pudir bé: 500 ptes; i altres
herbes. I VINT-I-CINC pessetes perquè els
qui tenen fam mengin un entrepà, els qui
tenen fred es puguin abrigar, els qui no
tenen teulada puguin tenir-ne i els qui
tenen ganes d'aprendre puguin estudiar,
etc... Gràcies per les seixanta mil pesse-
tes; però no ens quedem satisfets, hi ha
més camí a recorre.

Pere Fons

els jocs de matances

per Antoni Galmés i Riera

ES MOLINET O ES MOLINETE

Ormejos que, per endiumenjar aquest joc, se necessitaven: una tauleta baixa de menjar quatre persones, una manta de llana de guàrdia, un sac buit i un pilonet de trencar olives, un tros de tronc qualsevol o un mac com es puny.

Personatges: un moliner que té el moli venal, home venturós i de moltes paraules; un comprador que al seu moment surt de la rotlada, i un altre, arrufat damunt la taula i que tapat amb la manta fa de moli a la força de cops damunt la dita taula i amb una cama arromengada que va dins el sac, fent de roi de farina.

El moliner, capell posat, anomenava una volta i altre les bones qualitats del seu moli i entre elles, feia notar prou, com era bo de fer que era posar-lo en marxa i aturar-lo, solament dient: «Això és el punt, això és la teca», en marxa, *molinete*, amb un cop damunt el cul i un cop damunt les espatles; el moli, tup a tup, començava a marxar; per aturar-lo: «això és el punt, això és la teca, párate molinete», no oblidant els cops, i el moli s'aturava.

Marxant el moli, el moliner mostrava sa cama que anava dins el sac, com un roi de farina i el tocava un poc més amunt, devers la cuixa i si tenia pessigolles, el moli tot s'engronsava i el ritme dels cops anava tot desbaratat; alabava tot quant sabia i un poc més aquell moli de sang, per veure si li sortiria un comprador, amb tantes de paraules, que pareixia un viatjant català.

Arribava a sortir de la rotlada un bergant disposat a comprar-li el moli; se peguen de barrina i la barrina se fa per cent-cinquanta sous, que havia ofert el comprador, amb gran pesar del venedor, que n'hi havia demanat cent, després de moltes tires i amolles; tot seguit li mostra com se posa en marxa i com s'atura i deixa el nou moliner d'allò més gojós; però quan el vol aturar, bé perquè li diu capgirats el punt i la teca, bé pel que fos, el moli no s'atura i el venedor compareix i amb els cops i les paraules màgiques, el moli s'atura i donades les explicacions del cas, el venedor se'n torna.

El nou moliner quedà altra volta tot content amb el moli amb marxa, més essent ja ple el sac de farina, no el pot aturar i encara que cridi el venedor no hi compareix i bé li diu una i una altra vegada: «Això es el punt, això es la teca, párate molinete», pegant-li els cops més forts cada volta, però el moli més aviat marxava i comença a posar-li damunt, el capell, el jac, els guarda-pits, la camisa i llavors uns calçons, uns altres i uns altres, fins que es queda amb els darrers calçons blancs, entre el crider i rialles de les dones i les mirades de qualque joveneta. El moliner desesperat se'n va i el qui ha fet de moli surt de davall la manta i d'aquell caramull de roba amb una bona suada i així la cosa acaba.

Porxades de Lluc (1888)

GLOSES POPULARS

Per l'amo en Toni Salero

A MADÒ COLOMA

Sant Antoni gloriós
que molta de gent li dona
se'n va anar Madò Coloma
que d'anys ben prop de cent-dos

Se'n va anar Madò Coloma
que molts en ella pensaven
i àngels del cel l'esperaven
per posar-li gran corona

Es dia de Sant Francesc
Madò Coloma morí
i Déu la va recollir
com la mare un filllet

Li varen faltar vuit dies
per anys fer-ne es cent-dos
se despedí, "adios"
per tothom es fills i filles

Era una bona persona,
de petit la coneixia
en veurem m'escometia
i jo li remetia
-com vos va Madò Coloma?

Moments de vida cruel
a tots ens toca passar
segur que Déu la tendrà
com una reina en el cel.

AL RECTOR

Vos diré sa veritat
per poder-vos alterar
jo al rector vaig glosar
i per cert ne puc jurar
que ell no m'ho havia manat.

L'ESPORT

Els resultats obtinguts pels equips representatius de Vilafranca durant el mes d'octubre són els següents:

Regional Preferent

VILAFRANCA 1	Cultural 0 (Zamorano)
Artà 1	VILAFRANCA 0
VILAFRANCA 0	Santanyi 1
VILAFRANCA 3	La Real 5 (Nicolau 2 Lopez 1)

At. Rafal 2 VILAFRANCA 1 (Mestre)
D'aquests resultats es destaca la mala classificació de l'equip; actualment està en penúltim lloc.

Malgrat tot, l'equip lluita en tots els partits, però la sort li és adversa. Esperem que aquesta sort que ara ens gira l'esquena, prest ens miri de cara. Una excepció a lo esmentat anteriorment fou el partit contra la Real on la mala actuació del porter local va esser el motiu primordial i únic d'aquesta derrota.

Els resultats obtinguts per l'equip juvenil són els següents:

VILAFRANCA 5	Son Carrió 2
Montaura 0	VILAFRANCA 3
VILAFRANCA 4	Campanet 0

Cal destacar la bona actuació dels jugadors en els partits disputats, ja que no poden entrenar normalment degut a que les classes nocturnes a les que assis-

teixen es corresponen horàriament amb els entrenaments.

Malgrat totes aquestes dificultats, l'equip està classificat en segon lloc.

Els resultats dels infantils són:

Sant Llorenç 3	VILAFRANCA 1
VILAFRANCA 1	Porreres 1

Aquest equip és el que més dificultats tindrà al llarg de la temporada, no per la qualitat dels jugadors, sinó pels pocs que són.

Enhorabona a l'equip aleví que aconseguí una victòria rotunda amb el Petra; li guanyà de 5 a 1.

En la lliga solsament s'ha disputat un partit i el resultat fou: Petra 4 VILAFRANCA 0.

Jaume Estrany

DIADES CULTURALS

Seguint amb el Pla d'Acció Cultural que aquesta Entitat té programat, i d'acord amb la tasca que l'Obra Social de La Caixa significa, es duen a terme unes diades d'acció cultural a tot arreu dels pobles del seu àmbit territorial. Amb aquest motiu, el passat dia 27 d'octubre es varen reunir, al Saló d'Actes de l'Ajuntament, el Sr. Coordinador Provincial de l'Obra Social de La Caixa amb un grup de vilafranquers i confeccionaren un programa d'activitats per Vilafranca. Es varen escollir dos actes teatrals destinats a la gent menuda, i dues conferències que per la seva temàtica, interessaven a la gran majoria.

El programa d'aquestes diades es donarà a conèixer oportunament.

Antoni Amengual

Els aiguaders d'Eivissa
(Dibuix de G. Vuillier)

Frases per pensar

ELS espanyols són com els nostres arbres: els crema més una gelada que quaranta anys "cara al sol".

+ + + + +

A voltes la caritat és com la gran dama que, quan li beses la mà, et talla els llavis amb els diamants del seu anell.

+ + + + +

PER no passar pena pels doblers o se n'han de tenir molts o no se n'ha de tenir cap.

+ + + + +

JA em contaràs que no ets racista quan hagi tingut per veïns una tribu de gitans.

+ + + + +

ENCARA avui segueix essent la por l'enemic més fort de la llibertat.

+ + + + +

(JAUME SANTANDREU a Manacor)

Benaventurat l'home que no segueix les consignes del Partit
ni assisteix als seus mitjans
ni s'asseu a la taula amb els gàngsters
ni amb els Generals en el Consell de Guerra
Benaventurat l'home que no espia al seu germà
ni delata el seu company de col·legi
Benaventurat l'home que no llegeix els anuncis comercials
ni escolta les seves ràdios
ni creu en els seus eslògans.

Serà com un arbre plantat prop d'una font

(Ernesto Cardenal a "SALMS")

ZONA VERDA

Els voltants del Temple ja prenen forma. Si Santa Bàrbara no ve massa de pressa el millor serà que li tirem un poc d'aigua fresca. A les hores les plantes ja feren verdor, els bancs estaran al seu lloc i els fanals illuminaran la zona verda, ¡LA PRIMERA ZONA VERDA DEL NOSTRE POBLE!. Amb aquest motiu i per aquesta raó ens alegraria fortament que l'Ajuntament col·laborés econòmicament en aquesta tasca, subvencionant les despeses que l'adquisició dels fanals ("farolas") suposarà, ja que actualment hi ha moltes persones que aporten el seu granet d'arena, uns ajudant al treball i altres mitjançant donatius que fan possible que els doblers fets arribin més lluny.

Si així es fes, en tota propietat podríem dir que la primera zona verda de la vila la feren els vilafranquers.

Pere Fons

Notícies de la Cambra Agrària Local

1) Seguretat Social Agrària.- Tots els productors d'alta a sa Mutuallitat Agrària amb qualificació de "per compte d'altri" -fixos o jornalers-, si no han retirat sa Cartilla de Treballador i una Fulla d'Informació, poden passar a recollir-les en aquesta oficina, com més prest millor. Dita Cartilla és un document bàsic per sa permanència d'alta a sa Mutuallitat Agrària.

2) Herbicides per cereals.- Si creis tenir problemes de males herbes de fulla estreta o gramínies, especialment margall i cugula, dins terreny sembrat de blat o civada, i las voleu tractar amb herbicides, en es mercat n'hi ha de varies classes. Donam una relació des més coneguts:

Contra cugula	
Producte	Nom comercial
Nitrofenó	Tok-E 25
Triallato	Avadex
Contra es margall	
Producte	Nom comercial
Clortolurón	Dicuran Extra
Terbutrina	
Metabenzotiazurón	Tribunil
Trifluralina	Gadisan
Linurón	

Nota: En tot cas aconsellam demanar informació al servei tècnic de sa Casa comercial suministradora referent a dosi, sensibilitat d'alguna varietat, etc.

Tots aquests productes es poden emprar abans de néixer es cereal. Alguns s'usen quan ja ha nascut, segons s'especifica a cada un d'ells.

La Cambra Agrària Local.

la parroquia

A continuació reproduïm textualment l'acord que el nostre Ajuntament va prendre, al Ple celebrat el dia 24 d'octubre, referent a la proposta de donació del Camp Parroquial. Diu així:

"Seguidamente y tras una larga y exhaustiva discusión, se acordó por unanimidad, aceptar la donación a favor de este Ayuntamiento, de la finca "Es Cremat" o es "Molí Nou" propiedad de la Parroquia de la villa, que fue ofrecida en su día por el Párroco de la misma, Don Pedro Fons Pascual bajo las siguientes condiciones:

1ª Que en su totalidad estos terrenos sean destinados a Polideportivo, en cuanto éste se sujete al art. 10 del Reglamento de Bienes. Dichos terrenos no podrán venderse ni destinarse a otros fines.

2ª Que se designarán con el nombre de Polideportivo Municipal "Es Molí Nou".

3ª Que el Ayuntamiento, como representante del pueblo, no puede usar jamás el Polideportivo con fines partidistas.

4ª Que todos los vecinos del pueblo de Vilafranca, sean de la ideología o religión que sean, tendrán derecho a emplear sus distintas instalaciones deportivas, y las tasas que deberán satisfacer no podrán exceder en ningún caso del coste del servicio. Por su parte, el Ayuntamiento aportará una cantidad anual para su conservación.

5ª Que si dentro de diez años no se ha convertido en una realidad dicho Polideportivo, los terrenos volverán a ser propiedad Parroquial.

Habiendo sido aceptado por el Párroco de la villa, se propuso confeccionar un borrador de escritura pública, por parte del Ayuntamiento. El rector de la Parroquia le dará la publicidad que tuviera a bien; por su parte el Ayuntamiento lo publicará en los tableros de anuncios y periódicos oficiales.

Una vez cumplimentada la publicidad arriba indicada, se procederá a otorgar la correspondiente escritura pública.

También, a continuación, se concedió la oportuna por parte del consistorio, al alcalde-presidente, que quedó facultado para suscribir la correspondiente escritura pública. Siendo aprobado por unanimidad."

Nota: Les diferències que hi ha entre la proposta de donació feta per la Parròquia i l'acord del Ple de l'Ajuntament les podeu veure consultant la pàgina 7 del número 4 del Full Parroquial.

La Parròquia.

notícies fresques

El B.O.E. nº 196 de 15 d'agost de 1980 publica el Real Decret 1653/1980 de la Presidència del Govern, pel que es modifica en part el Reglament de l'assegurança obligatòria de responsabilitat civil de vehicles a motor de 1964, a partir del dia 1 de setembre de 1980.

Art. 6.- Obligatorieta d'assegurament de ciclomotors i bicicletes amb motor.

-+--+--+--

-QUE us semblaria un sopar per tots els barbuts de la vila?, - i on...? - i quan...?.

Aquesta idea ens ha arribat per boca d'un vilafranquer ... barbut; al proper número hi haurà més informació. Qui se la vulga deixar encara hi és a temps.

-+--+--+--

El SOCIS protectors ja són CENT VUITANTA, animau-vos que encara n'hi podria haver més . . .

-+--+--+--

NAIXEMENTS.- En Mateu Febrer Bauzá, fill de'n Guillem i na Margalida.
CASAMENTS.- En Sebastià Bover Portell amb na Catalina Estrany Mascaró.
En Manuel Crespí Pomar i na Maria Antònia Gayà Albons.
N'Amador Barceló Garí amb na Catalina Hemenias Mas.
DEFUNCIONS.- Joana Mª Portell Sastre Coloma Mut Sastre i Bàrbara Garcias Marimón.

-+--+--+--

PER AJUDAR als danyats en el retrémol d'Alger, podeu dur tota la roba que volgueu a l'Ajuntament els dematins, de les 9 a la una.

-+--+--+--

EN MATEU Morlà i en Gabriel "Cai", barbers, ens han fet a saber que, a partir del dia 4 de novembre, di marts passat, s'associaren i des d'ara treballaran junts, sa barberia estirà al Bar Paris "Ca'n Estevet".

-+--+--+--

CLASSIFICACIO dels golejadors del C.D. Vilafranca, preferent:

Comino	2 gols
M. Mestre	2 "
Llorenç Nicolau	2 "
Zamorano	1 gol
López	1 "

-+--+--+--

El NOSTRE proper número, i amb motiu de les Festes de Nadal, serà extraordinari.

-+--+--+--

HA COMENÇAT la catequesi pels nins Es fa els diumenges, a les onze i mitja del matí. El Balanç del primer diumenge va ser de quaranta nins i vint catequistes.

-+--+--+--

ELS DILLUNS i els dimecres, a les vuit del vespre, classes de guitarra al Club. També ha començat el solfeig.

-+--+--+--

